

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 hová a lapba szánt kéziratok
 — reklamációk és —
 előfizetési pénzek küldendők
 — Maros-Vásárhely, —
 Szentgyörgy utca 9. szám.
 — ev. ref. lelkészi lakás. —

VASÁR NAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
 ev. ref. lelkész.

TÁRS SZERKESZTŐ:
PAÁL GUSZTÁV,
 ev. ref. koll. tanár.

KIADJA:

Az Erdélyi Ref. Fgyházkerület
 „Egyházi Ertekezlete“

Megjelenik:

minden vasárnap egy iven.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egy évre . . . 4 kor. Negyedévre 1 kor.
 Fél évre . . . 2 kor. Egy száma ára 10 fill.

Az anya hivatása.

Írta: Szombath Ernő.

A szülő, illetve az anya kimondhatatlan nagy felelősséggel tartozik gyermeke neveléséért.

A gyermekben meg van ugy a jóra, mint a rosra való hajlandóság s hogy melyik tulajdonság adjon irányt későbbi életfolyásának, az már a kis gyermek korában az anya által folytatott nevelés mikéntjétől függ. Ha az anya, kiskorában gondosan vigyáz gyermekére, szigoruan az engedelmességre, kötelességének teljesítésére szoktatja s nem azt tekinti, hogy mi tetszik, hanem, hogy mi hasznos neki, akkor a gyermek csak örömet, vigasztalást fog nyújtani s szorgalmas, kötelességtudó s erkölcsös emberré fog fejlődni; de ha a nevelés elhanyagolják s a gyermek kénye-kedve szerint nevelkedik föl, akkor a még kiskorában kiirtható csirák kiirthatatlan gonoszságokká erősödnek s az anya hanyagságának jutalma hálátlanság, durvaság és szegyen lesz! Így válik azután a gyermek születése által nyert áldás: átokká!

A helyes nevelésnek első s legfontosabb kelléke a vallásosság. Korán ismerje meg a gyermek azt, hogy mindent Istennek köszönhetünk a Jézus Krisztusban. A helyes nevelés másik kelléke az engedelmisség. Nélküle sikerte-

len az anya minden erőlködése; törekedhetik szeretete megnyerésére, hasztalan lesz fáradtsága, ha a gyermek nincs hozzá szoktatva az engedelmességhez! Az engedelmisség alatt azonban nem kell azt érteni, hogy a gyermek a büntetéstől remegve, csupán vakfélelemből teljesítse az anyai parancsot, hanem inkább bizalomból, tiszteletből és szeretetből!

Másrésről meg az sem elég, ha a gyermek a szülők rábeszélésének, fölhozott okainak enged, hanem okvetlen szükséges, hogy tekintélyüknek alá legyen vetve! Szükséges tehát, hogy a gyermeket szoktassa az anya a saját akaratának alávetésére. Néha az anya megmondhatja, néha meg el kell hallgatnia, hogy mi okból parancsolja ezt, vagy amazt, de a gyermeknek okvetlen tudnia kell. Engedelmisség nélkül a nevelésnek különben is fáradságos munkája csaknem elviselhetetlen.

Minden anyának tisztában kell lennie eme tulajdonságokból kifolyó küzdelmekkel s tudnia kell, mily válságos pillanatok állanak sokszor elő s ha egyszer a gyermek marad a győztes fél, majdnem lehetetlenség számba megy az anyai tekintély visszaszerzése. A gyermek érzi, tudja, hogy ő a győztes s anyja a legyőzött és csak nagy nehezen lehet ismét visszakényszeríteni a szülőtől való függésre; ellenben ha az

győz, s a gyermek akarata meghajlik, úgy érzi, hogy ő a gyöngébb s nem igen lesz kedve egyhamar ismét ellenkezni.

Ne gondolja senki, hogy szivtelenség az anya részéről gyermekét megbüntetni, ha az megérdemli, sőt inkább a gyermek iránti szeretet is a jövő sorsa iránti részvét parancsoltatja azt! Akkor lenne szivtelenség, ha visszajedne fájdalmas kötelességének teljesítésétől; azt gyermeke java kívánja! Ha annak idején el nem fojtja az anya gyermeke keblében följajlani kezdő szenvedélyeket, úgy az később okvetlen átokká válik úgy a gyermekre, mint a környezetére.

Nagyon különböznek a gyermekek természetükre és lelkületükre nézve is. És nagyon fontos, hogy az anya jól kiismerje gyermeke lelkületét, mert a legjobb természetet és lelkületet is el lehet rontani, helytelen bánásmóddal.

Sohasem szabad a gyermeket máskor büntetni, mint amikor csak szándékosan vétkezik! Pedig milyen sokszor büntettedik igazságtalanul! A rossz tettet elnézik, ellenben megbüntetik oly véletlen kárért, tévedésért, aminek elkövetésében egészen ártatlan! S az ilyen bánásmód nagyon is megbosszulja önmagát; a gyermek lelkületét lassanként annyira elíásítja, hogy nem fog tudni külömbséget tenni a szándékos és a véletlen rossztevés között.

S a leggyakrabban az által követ el igazságtalanságot az anya, hogy összezavarja az elkövetett helytelen cselekvés véletlen következményét szándékolt cselekvéssel. Példának okáért egy anya elnézi, hogy a gyermek a széken mászkálva az asztalról leszedjen egyet-mást s véletlen leejt egy szép törékeny poharat s az anya most az elkövetett kárért megbünteti. De hát hibázott-e a gyermek? Az anya nem tiltotta meg a széken való mászkálást s az asztalon levő tárgyak leszedését s így a gyermek nem is engedetlenkedett s nem is tudta, hogy vétket követ el. Tiltotta volna el s ha mégis megtette, úgy értelme van a büntetésnek. A gyermeknek tudnia kell, hogy az engedetlenségéért lett büntetve, nem pedig a véletlenül eltörött pohárért. Alkalomadtán pedig jó, ha az anya eszébe jutatja a már egyszer okozott kárt s így az ak-

kor kapott intést nem fogja egyhamar elfeledni, s nem is fog csupa gondatlanságból ismét olyant tenni

A tulságos szigoruságtól az anya lehetőleg mindig óvakodjék. De különben is határozott és egyenletes mértékben gyakorolt fegyelem mellett csak nagy ritkán kell rendkívüli szigorusághoz nyulni. Az anya foglalkozzék a gyermekével sokat; vegyen részt szabad idejében annak játékában, mert ezáltal nyeri meg legbiztosabban bizalmát, szeretetét. A fegyelmet az anya a szeretet által gyakorolhatja a leg-hathatósabban.

Nagyon szájalomra méltók azok a gyermekek, a kik nem közeledhetnek őszinte bizalommal és szeretettel szülőkhez, akiket a zord tekintetek és nyers szavak folytonos félelem és remegés között tartanak s ennek következtében nem is csoda, ha számtalan gyermek bárhol szivesebben van, mint szülei körében. Holott a szülőknek, de különösen az anyának minden módon arra kellene törekednie, hogy gyermekének a legkellemesebb és legkívánatosabb tartózkodási helyül a családi tűzhelyet tegye; meleg ragaszkodást fejtsen ki a gyermek lelkében a családi élet csendes és tiszta örömei iránt, melyet azután felnőtt korában is többre fog becsülni a világ bármily zajos és ledér mulatságainál.

Az így nevelt gyermek, ha felnőve a világba lép, mindig vágyódva fog visszaemlékezni gyermekkori örömeire és kegyeletes hálával és szeretettel fogja azokat emlegetni, akik oly boldog gyermekkort szereztek neki s akik okszerű nevelésükkel oly szilárdul megvetették az alapot, hogy bátran fölépithette reá életboldogságát, amely fölött az élet zivatarai zavartalanul rohannak tova!

Megdönthetetlen igazságul áll az, hogy ahol gyermek és szülő közt nincs meg a helyes egyetértés, ha a gyermek nem őszinte, ha a gyermek nem vonzódik anyjához, nem csüng rajta szeretettel, ha másokhoz huz, mindég csak az anya, az anyai rossz, hibás, hozzá nem értő nevelés az oka, és a legnagyobb bünt követi el, mert megfosztja gyermeke lelkét a legszebb költészettől, az édes gyermekkori napsugaras, szülőt szerető korától és annak örökké édes emlékétől.

Kronika.

A zárdai leánynevelés.

Nem szeretjük a felekezetieskedést, de kötelességünk, hogy állandó nyilvántartást vezessünk mindazon tényekről, a melyek károsak — általános emberi szempontból is. A Vasárnap hasábjain volt már szó a zárdai nőnevelés hátrányairól. Intő szókkal fordultunk nem egyszer a református szülőkhöz, hogy ne tévesszék meg magukat s ne hódoljanak annak a végtelen buta divatos áramlatnak, a mely a leánygyermek nevelését a zárdák falai közé helyezi. Miért? Az a leánygyermek az apácától gazdasszony-ságot tanul . . . Nagyobb műveltséget . . . A társadalmi életre készséget . . . Mondják az elfogult szülők. Hát még mi mindent? A képmutatást, a könnyelműséget, református voltának semmibe vételét s még sok egyebet, a miről otthon aztán pirulva hallgatnak az eszközre későn visszatért szülők.

Fényes példája állításunknak a fővárosi sajtó egyik szabad szellemű lapjának napi hirtel, a melynek szenzációja egyik esztergomi zárdarejtelméről közöl nem éppen épületes dolgokat. Megjegyezzük, hogy a hír *Esztergomból* van írva s a következőleg szól:

„A mi kis szende, szinte leányosan tiszta és érintetlen városunknak néhány hét óta olyan párisias szenzációja van, amelynek a részleteiből sokat tanulhatnak a francziák kitünő bohózatírói, akik azt képzelik magukról, hogy mindent ők találtak ki, ami pikáns dolog vagy disznóság van a világon. Az esztergom-érseki nőnevelő-intézet összes apáczáit a hatvanéves főnöknővel együtt hirtelen elhelyezték a városból. Egy részüket végleg száműzték a zárdai kötelekéből, a többieket pedig külföldre exinternálták. Hirtelen elbocsájtották ezenkívül az egész cselédséget, a legutolsó kocsist is kicserélték új emberrel.

Ennek a szenzációsan szigorú és feltűnő dolgnak okairól sokat suttogtak az esztergomi kaszinókban. Igazi okát azonban csak a legbeavatottabb egyházi körökben tudták, ahová hivatalos formában érkezett értesítés, hogy az *irgalmas zárdai apácáit botrányos viselkedésük miatt szigorú büntetéssel sújtja a rend fejedelmasszonya.*

A nevelőintézet a szatmári irgalmas rend fenhatósága alá tartozik. Főnöknője a hatvanesztendő soror *M. Bach Remigia* volt, aki harminczötesztendőn keresztül őrizte a zárdai erkölceit. Állandóan kilencz apáca tartózkodott a falak között, akiknek az volt a hivatásuk, hogy fiatal urilányokat erkölcsben, vallásosságban és tudományban neveljenek fel. Tanított ezenkívül a zárdában egy énektanár és egy tánczotató is.

A városban már esztendő óta suttogták, hogy a zárdai abszolúte nem valami erkölcsös hely. Néha

éjszakának idején is megszólalt a zongora, ilyenkor vig mulatozás zaja hallatszott az ódon falak közül. Ez a dolog nem maradhatott titokban, a nevelő-intézetbe járó kisleányok szüleiket roppant mód bántotta, hogy gyermekeik rossz kézben nevelődnek és terjedelmes levélben mindent megírtak a rend fejedelmasszonyának, akinek a székhelye Szatmárott van.

A fejedelmasszony érezte a dolog erkölcsi súlyát és három hét előtt hirtelen Esztergomban termett. Párkány Nánán szállt le a vonatról, kocsit bérelt és odahajlatott a zárdához. Az egész házat üresen találta. Nem volt senki otthon, pedig már este fél kilenczet ütött a toronyóra. A fejedelmasszony megdöbbenve kérdezte a kapustól, hogy hol vannak az apácák és soror Remigia, a főnöknő, mire a kapus eleintén hebegett, dadogott, de később bevallotta, hogy valamennyien a kanonok uralms a táncztanárral együtt odakünn vannak a villában, melyet alig egy esztendő előtt építtettek a szentgyörgymezei határban.

A fejedelmasszony nem elégedett meg ezzel az eredménnyel. Kihajtatott a villába, felindultságában valóságos betörte a villa kapuját s a földszinten levő nagyteremben egy két apácán és a szép táncztanáron kívül *tánczolva, mulatva felhevült állapotban találta a szép társaságot.*“

Tovább nem fűzzük e dolgot. Csak annyit mondunk: *Református szülők! Óvjátok a zárdától leányaitokat!!*

Kossuth Lajos

(Születésének száznegy éves évfordulója alkalmából)

Irta: Dr. Dekányi Kálmán

Most van száznegy esztendeje annak, hogy 1802. szept. 19-én Monokon, ott a Kárpátok tövében született egy ember, a ki egy országot vitt a forradalomba, egy ember, a ki egy régen alvó nemzetet ébresztett föl hosszú, nehéz álmából. S a nemzet még alig ébredt fel új életének hajnalán, midőn már a csaták mezején találta magát; a csaták mezején, körülötte az árulás kígyójának undok sziszegése, az orgyilkosság alattomos suttogása, a fellázított vad csordák vérszomjas ordítása s vele szemben egyik kezében fegyverét villogtatva, a másikban a rabság lánczát csörgetve az ellenség serege. S az ország, lerázva régi századok porát magáról, megíjodva a lassu tespedés, a szándékos elmaradás sorvasztó betegsége után, az ő nevére hangoztatta.

S a nemzet, szembeszállva az ezer veszéllyel, küzd, mint Leonidás csapattal a Thermopylaekben, minden katonája egy-egy oroszlan, egy-egy óriás, egy-egy félisten! . . . Mert hiszen az ekeszarva mellől eljött, alig felszabadult paraszt jobbágy, a messze földön, idegen országban, idegen eszmékért küzdött

és annyi veszély között nemzete hívására hazajött katoná, az íróasztala helyett az ágyúhoz állott hivatlanok s az iskolapadjáról a táborba szökött ifju diák hallotta a szót, hogy a haza veszélyben van és engedelmeskedett; elment meghalni a hazárt segíteni a hazán, mert ez az ember azt mondta, hogy a haza veszélyben van! . . .

Mi, a kik még a XIX. század emberei vagyunk, sokat hallottunk még ezekről a nagy időről. Azok a régi emberek, akik látták őt, hallották őt, szívesen beszélnek emlékeikről s újra fellángolnak a kialvó fényben levő szemek, újra visszanyerik régi erejüket a reszkető karok s a szív, mely már alig dobog, megtelik újra ifjui hévvel, lelkesedéssel, mint akkor . . . régen! . . .

Édes Hazám te! Nem dobban meg a Te szived is, midőn annak nevét hallod emlegetni, a ki úgy szeretett Téged, hogy ez a nagy, ez a szent szeretet megszászorozta lángeszét, emberfölkötivé tette munkaerejét s a mikor Veled együtt elbukott, akkor is inkább választotta az abban az időben sokakra nézve megváltó martyrhalál helyett, a száműzetés, a hontalanság kínjait, csakhogy a bujdosás keserű éveiben is Neked többet használhasson! . . .

A magyarok története nem szükölködik nagy alakokban. Voltak még szabadságharczaink a Bocskayétól kezdve máskor is, de ilyen bukásában is dicső és fenséges epochája a magyar nemzet életének egy sem! A nemzet hosszú, nagy átalakulása, a melynek most gyümölcseit élvezi, három részből áll. Az első az egésznek kezdete, a színhely még a régi karok és rendek ülésterme és csak lassan tökéletesedik, közeledik a még bizonytalan cél felé s szürödik át az igazságot és tökéletességet kereső vitatkozások tömkelegén, a gyönyörű, örök időkre lelkesítő példaként szolgáló önzetlen, sőt önfeláldozó eszméken és nemes tetteken. Azután jön a második korszak, a hirtelen, sokszor erőszakos újítások kora, mely a szabadságharczban éri el dicsősége legnagyobb fokát. — A napot éjszaka váltja fel, a ragyogást sötétség, hosszú, zsibbasztó sötétség. S a mikor derengeni kezd a szívekben, kezdődik az utolsó korszak, mely hasonlóképen küzdelmes kor, de nem a vérontás fegyvereivel, hanem az ész és bölcsesség fáklyájával hoz Magyarországra világosságot.

E három korszaknak három kimagasló egyéni sége, az egész századnak legnagyobbjai, Széchenyi István, Kossuth Lajos és Deák Ferencz. Széchenyi „a legnagyobb magyar“ nyitja meg az új Magyarországot, mely „nem volt, hanem lesz“; Deák Ferencz „a haza bölcse“ teszi rá a zárókövet, hogy azután békésen haladhasson a maga útján tovább, nemcsak a dicsőség, a nagyság, hanem a mi ezeknél is több, a nemzet boldogsága felé. — És Kossuth La-

jos? „a mi édes apánk“? Ő emeli az épületet a magasba és a mikor lángba borul az, ő hordja a vizet a védekezésre a lángok ellen — a magyar nép tengeréből. S az ő szavára megmozdult ez a tenger s úgy követte intését, mint a hogy Mózes vesszejének engedelmeskedett egykor a Vöröstenger vize . . .

Miben állott az ő nagy ereje, az ő óriási hatalma? Abban a végtelen nagy szeretetben, ragaszkodásban, melylyel iránta a magyar nép viseltetett. Talán még csak II. Rákóczy Ferencz, egy másik forradalom vezére dicsekedhetett hasonló népszerűséggel, mint Kossuth Lajos. S a nép nem szokott érzelmeiben csalatkozni, nem pazarolja érdemtelenekre szeretetét. Annyi szív egyért csak akkor kezd dobogni, ha látja az a sok szem, hogy az az egy csak érte él, csak az ő javát akarja minden gondolatával, minden szavával, minden tétével. A Kossuth neve szent volt a nép előtt, ha megjelent, feje fölött a szentek glóriáját látta s ha megszólalt, szavában egy magasabb lény hangját hallotta.

Hallottunk már sokat Kossuthról s tudjuk, hogy abban a legendaszerű félistenek harcában, a mi mi magyar nemzet szabadságharczának nevezünk, olyan nagy hősök éltek, a mi köznapi emberekhez szokott szemeinket elvakító olyan nagy tettek, történetek és mégis e hősök között is legnagyobb hős ő volt, a nagy tettek legnagyobbjait is ő vitte véghez, Kossuth Lajos!

Nem a csaták mezején, fegyverrel kezében lett nagygyá, hanem a lángész, az erős akarat hatalma, a tudás ereje által . . . Midőn az 1832. pozsonyi országgyűlésen, mint Vécsey Sámuel báró és több zempléni urnak ablegatus absentiuma megjelen, ő is tetszölal az egyik javaslat érdekében, de beszéde közben mindegyre elakad, hangján sem tud uralkodni és szónoklata még a közepszerűségig sem tud emelkedni. Ez volt Kossuth Lajosnak, nemcsak a hazánk, hanem az egész Európa egyik első szónokának, a kinek angol nyelvű beszédeit, mint a szónoklás remekeit olvassák az angliai iskolákban, első szónokiai kísérlete. Mily kitartás, akaratéro kellett ahhoz, hogy neve a szónokok névsorában, egy Cicero, egy Demosthenes nevével kerüljön egy helyre.

(Folyt. köv.)

Isten ígéje.

A képmutatás.

Zsolt. 23. 3. Ne számlálj engemet a hitelleneknek és gonoszság cselekedőinek közikbe, kik békeséget szólnak felebarátjokkal; gonosz vagyon pedig az ő szívekben.

Lukács evangéliuma egyik mély értelmű történetét juttatja eszünkbe, Dávid királynak eme fohász-

kodása. Abban a történetben a farizeus együtt imádkozik a templomban a publikánussal. A farizeus hálaát ad, hogy ő nem olyan, mint ama mellette imádkozó szegény publikánus. — A publikánus meg büneinek tudatában, azokért bocsánatot kér Istentől. Innen nevezték el valóságosan a képmutatásokat farizeusoknak, a képmutatást pedig farizeusságnak. Így kellett elnevezni, az igazakat publikánusoknak, az őszinteséget pedig publikánusságnak.

Ezt a két ellentétet nemcsak a mi Megváltónk látta meg az emberben, hanem még a Zsoltáros király is, kinek imádsága volt: Ne számlálj engemet a hitetleneknek és gonoszság cselekedőinek közikbe kik békességet szólnak felebarátjokkal; gonoszság vagy pedig az ő szivekben. Hiszen ez a bűn olyan régi, mint az emberek. Ádám képmutatása adja ajkára a hazug szót a bűn elkövetése után . . . megfélemlik, mivelhogy meztelen vagyok . . . Kain képmutatására így szól az Úr: a te bűnöd, avagy nem az ajtó előtt nyugszik-e? Jobb képmutatással ejti törbe Abnert, midőn „átalüti“. (2. Sám. 3. 37.) Annak a fertelmes bűnnek is a képmutatás volt a segítége, a mely Ammon nevéhez fűződik. (2. Sám. 13. 6.) Judás csókja is a képmutatás.

Hát aztán Aranas és Safira hazug képmutatásával, véget ér ez a szörnyű emberi gyarlóság? (Csel V.) Oh nem! Sőt minél inkább tovább távolodik a keresztyén egyház valamelyik felekezetében, sőt társadalmában is a Krisztus evangéliumától, annál nagyobb abban az egyházban úgy az intézmények és törvényekben, valamint hivatalos és hivatalt nem viselő tagjaiban is a képmutatás gyarlósága.

Vegyük csak a mi társadalmunkat. Némelyek azzal teszik nagygyá az ember társas életét, hogy annak fundamentuma a tiszta ész szülte törvények és intézkedések. Látszik a fundamentum jósága az épület tartósságán. Intézmények, bírák, ekküdtek minden erejükkel működnek azon, hogy a képmutatás sokféle fajtája által itt és ott megrepesztett jogrendet, a jogfolytonosság czérnájával varrogassák össze. Lássuk csak a világit, ki szörnyű nagy lenézésében örvend, ha velünk kezet foghatott. Nézzük a divathölgyet, ki roppant tud sajnálkozni jó barátnőjén, mert az gyermekeinek szenteli életét, sehogy léha feltűnési vágygial töltse a képmutatás igájában életének napjait.

Aztán lássuk meg azt a „nagyágos“ nyomort, a mi vagy a házaknál és azt a „méltóságos“ uraságot, mely az utcákon hord; vessünk számot a csillogással, minek fele sem arany, a szeretettel, a mi csak palástja a gyűlöletnek, a hazugsággal, minek se szeri se száma — azután pedig magunkba mondjuk: „ne számlálj engemet a hitetleneknek és a gonoszság cselekedőinek közikbe, kik békességet szólnak felebarátjokkal, gonosz vagy pedig az ő szivekben.“

Igen! Hiszen a mi társadalmunk képmutatásának oka: a hitetlenség és a gonoszság. Nehogy félre ér-

tessem! Nem azt a hitetlenséget mondom, amely fegyverrel támad a templomok ellen, nem azt a gonoszságot értem, a melyért a megsértett jogfolytonosság kér elégtételt: csak azt a lelki nembánomságot, a mely a zsufolt templomokban a vetélyfársát keresi, a mindennapi érintkezésben a finomság leple alatt keresi az önérdek méltatlan kielégítését. És ettől joggal félhetni! Mert, ha egykor Laodiceának úgy szólt az intés: „sem hideg nem vagy, sem hűv, vajha hideg volnál vagy hűv“ százszor inkább találhat mireánk, az igazság eredményével is: „megutállak!“ Hiszen a mi képmutatásunkban a közönyösséget akarjuk eltüntetni . . . oh, de ezt nem egy templombajárás, nem egy áldozatkészség, hanem a hitetlenség és gonoszság legyőzése adja meg csak. Ha olyan igazságosak vagyunk mindenkivel szemben, mint mi magunkkal, ha olyan élvezetünk lesz Istent imádni, hogy érte még a legnagyobb szenvedélyünkről is lemondunk: akkor bizonyára nem számlál minket az Úr a hitetlenek és gonoszok közé, mert mi békességet szólnak és azt is cselekszünk mindenkivel szemben.

Ez a dolog a világ ujjaszületése volna.

Azt mondják, hogy a híres Antiokhus vadászat közben eltevedett. Bolyongása közben egy magános házra talált, hová bekopogtatott és éjjeli szállást kért és kapott is. A magános ház lakójával való beszélgetés közben szó került az uralkodóról is. Az uralkodó (hiszen Antiochus maga volt) itt hallotta tetteinek igazságos vollát, mert a ház gazdája elmondotta, hogy érdemtelenségnek ad nagy hivatalt, országa dolgait elhagyja a vadászatért, elsőbb dolog neki a czimborák mulatsága, sem minthogy országán segítsen. Másnap a szolgák megtalálták Antiochust. Ezeknek aztán azt mondta a király: Tegnap hallottam magamtól igazat beszélni, ti mindnyájan hazudtok nekem.

Ha Antiachusként mi is eltévedünk a képmutatás birodalmában való botorkálásunk között: bizonyára megtaláljuk az evangélium igaz otthonát, a hol észrevesszük a mi életünk hibáit és mindennapi imádságunk lesz a zsoltár szava: „ne számlálj engemet a hitetleneknek és a gonoszság cselekedőinek közikbe, kik békességet szólnak felebarátjokkal, gonoszság vagy pedig az ő szivekben.“

Osváth Lajos.

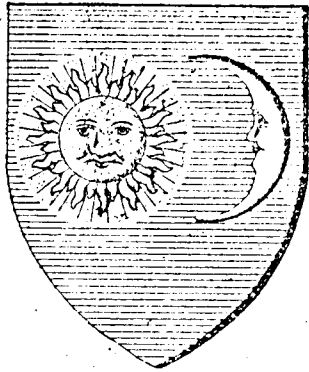
Mily szerelmesek a te hajlékaid seregeknek Ura! Kivánczik, sőt emésztődik lelkem az Urnak tornáczai után; szívem és testem epekedik az élő Istenhez. LXXXIV. zolt. 2.

A kevélyeknek házat megszakgatja az Úr; megerősíti pedig az özvegynek határát. Péld. XV. 25.

A székely nemzeti czimerekről.

Az itt közölt czimerkép a Zsigmond király idejéből (1387—1437) származik, mely a kék czimermező színét megtartva: a napot és a növekvő holdat ábrázolja.

E czimernek a létezéséről 1590-ig semmi adatunk. — Ekkor tűnik föl először a Báthory Zsigmond okmányain.

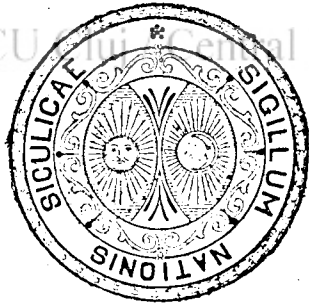

A Zsigmond király adományának tulajdonított egyszerű czimerből fejlődött ki a később használatba jött nemzeti czimer, melynek csupán paizsalakja változott, de a kék czimermezőben a nap és a növekvő hold mindig megmaradt a „*Sigillum Nationis Siculicae*” (a székely nemzet pecsétje) körirattal.

É végleges megállapodás alapját az 1659-ik évi, Szászsebesen tartott országgyűlésen a Zsigmond-féle adományozás megújítása képezi és így e czimer közel 250 éves multtal bír.

Végül is különös jelenségnek tartjuk, hogy a közismert czimerek között éppen a székely nemzet czimere az, melyről a legkevesebb fogalmunk van. E furcsa véletlen egyfelől a magyar heraldikai irodalom zsenge korának tudható be, de másfelől talán közrejátszott

benne az a körülmény is, hogy az egykor politikailag különálló székely nemzet, a melynek törekvései mindig azonosok voltak e hazáéval: csakhamar elvesztette nemzeti egységének azon külső látszatát is, mely külön czimerhasználati jogában érvényesült.

Kegyesség útja

Az egek beszélnek Isten dicsőségét.

Tráján, a hatalmas római császár, egykor maga elé idézte a birodalma alá tartozó országok legtudósabb rabbiját s azt parancsolta, hogy mutassa meg neki a Jehovát, a kinek istenségéről oly csodálatos dolgokat tanítanak a zsidók. Így szólt a rabbihoz: „Azt tanítod, hogy a ti istenetek mindenütt jelen van, mutasd meg hát; látni akarom!” Pár pillanatig gondolkodott a rabbi, de aztán bátran szólott a császárhoz. „Hatalmas Ur! megteszem a mit rendeltél, de kérlek jöjj ki palotádból a szabadba.” És a császár engedett a hozzá intézett kérésnek.

Künn a szabad ég alatt gyönyörű idő volt; a virágok nyiltak, illatoztak s a fák levelei a néma csendben nem is rezzentek. A nap sugarai pedig áldóan öntötték szét az életető meleget. A császár miután szélnézve, nem látott senki idegent, újból sürgetni kezdte a rabbit: „Mutasd meg a te Istenedet”. Szólt a rabbi! „Császár Ur! nézz fel az égre, tekintsd a napba!” . . . És a császár megpróbálta, de csalódottan kiáltott fel, hogy „nem képes a napba beletekinteni”. „Lásd Uram — folytatá a rabbi — a nap csak egy alkotása a hatalmas Istennek. Szemeid még a napba sem bírnak betekinteni a nagy fényesség miatt; mit gondolsz, hogy tekinthetnél hát arra, a ki ennek s mindennek a mi van e világon teremtője, fentartója, gondviselője?!” És a császár megszégyellte magát s bár továbbra is pogány maradt, de tisztelettel vi-sel-tett a Jehova-isten — iránt is.

Egyháztársadalmi élet.

Előzetes értesítés és kérelem. A marosi egyházmegye egyházi értekezlete folyó évi október hó 10-én Mező Bándon fogja évi rendes közgyűlését megtartani. E közgyűlésre legszükségesebb adatok: az egyes egyházközösségekben teljesített egyháztársadalmi élet működését egybe foglaló kimutatások, tagok névsora és az egyházmegyei fiók-köri jelentések. Felkérjük ezért az illetékes lelkészeket, a fiók-körök elnök-ségét hogy ez adatokat f. évi október hó 2-áig Tóth László egyházi titkár atyánknak címére, Ny.-Karácsony-falvára elküldeni sziveskedjenek. Ugyancsak felkérjük lelkész afiai arra is, hogy e határidőig, közöljék Viski Gyula mezőbándi lelkész afiával, hogy egyházközösségükből, kik és hányan fognak megjelenni, hogy a közebedről, stb. ellátásról előre gondoskodni lehessen.

Maros-Vásárhely, 1906. szept. 20.

Tóth László
egyhm. titkár.

Tóthfalussy József
egyhm. alelnök.

H i r e k.

— **Bibliai olvasó kalauz.** Hálaadás. A gyógyulást. Márk 5, 1—20. Késő hálaadás. I. Móz. 41, 1—14. Emlékeztetés a hálaadásra. Máté. 18, 21—35. Hálaadás az eledelért. Ján. 6, 1—14. Legyünk háladatosak. Kol. 3, 12—17. Mert az Úr jóságos. 100. Zsolt Milyen legyen hálaadásunk? Luk. 17, 11—19. Mértékletesség. Ételben. Péld. 23, 1—8. Italban. Péld. 23, 20—26. Ruházatban. Máté 3, 1—4. A külsőségekben. Máté 5, 20. Az esküvésben Máté 5, 33—37. Az imádkozásban, Máté 6, 7. Mértékletesség, Ef. 5, 1—14,

— **Isten megszenteli a hetedik napot.** Sokat vitatkoznak a felett, hogy vajjon, hogyan haladhat az ember többre, ha 6, vagy ha 7 napon át munkálkodik. Sokan azt mondják talán, hogyha 7 nap alatt munkálunk, mert egy nappal többet dolgozván, egy nappal tovább is juthat az ember. Pedig nagy tévedés. Egy nagy fuvaros-vállalat kísérletet tett és lovai egy részével 7 napon át, másrészével pedig csak 6 napon keresztül dolgozott. És az eredmény az lett, hogy azok a lovak, a melyekkel csak 6 napon keresztül dolgoztak, tovább bírták a fáradsalmakat s így több eredményt értek el azokkal.

— **A székelyföldi erdők ügye** A marosvásárhelyi Székely Társaság e héten László Gyula elnöklésével népes gyűlést tartott, amelyen az elnök ismertette a székelyföldi erdőpanama czímen megindult hírlapi támadásokat, amelyek a székelység barátait, Polónyi Géza igazságügyminisztert és dr. Sebess Dénest, az igazságügyminiszterium székely osztályának vezetőjét is mindenáron meggyanusítják. A Székely Társaság tudomásul vette a Székely Társaságok Szövetségének Máthé József titkár által ismertetett határozatát és dr. Sárkány Miklós, dr. Fenyvesi Soma országos képviselő és mások hozzászólása után csatlakoztak a határozathoz, Polónyi Géza igazságügyminisztert és Sebess Dénest teljes bizalommal üdvözölték s arra kérték őket, hogy az eszme mellett tartsanak ki bátran, magukat terrorizálni ne engedjék, mert a székelység, mint egy ember áll mögöttük és a személyes támadásokat segíteni fogja visszaverni. Ily értelmű akcióra hívja föl a társadalmat s a magyar sajtó becsületes és független orgánumait. A határozatot a társaság tagjai egyhangulag lelkesedéssel fogadták el.

Áldozatkész hivek. Egy meglehetősen nagy teherrel — mely bizony olomsúlyként nehezedett a hivek vállára, — szabadultak meg a magyarpéterlaki ev. ref. egyházközség tagjai. Ugyanis a pápi kepe teljesen megváltván a hivek azt többé fizetni nem tartoztak. De az egyháztagok, önként felajánlották, hogy a képét még folyó évre is megadják és ujjalag áldozatkésztségüknek adtak kifejezést akkor, mikor derék lelkipásztoruk indítványára azt határozták, hogy az ebből befolyó jövedelem az országos közalapi járulék (domestika rovatal) megváltásának céljára fordíttassék. Oh, vajha minél több egyházközségünkben követnék a magyarpéterlakiak nemes példáját! Tudjuk, hogy minden erény nagy áldozattal jár, de minden áldozat nagyon kicsiny ahhoz képest, a mit vallásunknak és egyházunknak követelni joga van!

— **Tompa Mihály íróasztala.** A gömör-kishontmegyei muzeum értékes ereklyével gyarapodott. Örökség újján megkapta Tompa Mihálynak a híres református költőpápnak íróasztalát, amely eddig a költő egyik rokonának, Farkas Gyula földbirtokosoknak tulajdona volt. A muzeum igazgatósága több ízben kérte a relik

viát, azonban Farkas Gyula annyira ragaszkodott hozzá, hogy nem akart megválni tőle. Nemrég meghalt Farkas s végrendeletében a muzeumra hagyta az íróasztalt.

— **Kossuth-szobor egy székely faluban.** Gyergyószentmiklósról jelentik, hogy Csornás faluban Székely János főgimnáziumi tanár kezdesére szobrot emelnek Kossuth Lajos emlékének. A szobor létesítésére már bizottság alakult, amely a minap tartotta első ülését, s kimondotta, hogy a szobor fölállítására érdekében társadalmi akciót indít. Istók János, budapesti szobrász megígérte, hogy a szobrot teljesen díjtalanul fogja mintázni. A Kossuth-szobor bronzból készül és Kossuth Lajosnak mellképét fogja ábrázolni, amelyet a Főtéren levő csonka honvédemlékre helyeznek el.

— **A szőlő gyógyító hatása.** A különböző gyümölcs fajok között alig akad egy is, amelynek olyan gyógyító hatása lenne, mint a szőlőé. Nagy cukortartalma mellett, amely tápláló erejénél fogva nagy értéket képvisel, különösen a benne előforduló ásványos sók hatnak nagyon jótékonyan a szervezetre. Az emésztés folyamata alatt ugyanis a szervezet nagyon sok sóanyagot használ föl, amelyeket szőlővel nagyon könnyen lehet pótolni. Az orvosok éppen ezért nagyon gyakran ugynevezett szőlőkurát rendelnek el. Ez abban áll, hogy a betegnek több héten keresztül nagymeanyiségű szőlőt kell elfogyasztania. A kúra ideje alatt azonban zsíros és lisztes ételeket nem szabad enni, mert ezek élvezete befolyásolná a kúra hatását. Az emésztési szervek ideges zavarainál, vérszegénységnél és sápkórnál nagyon szép sikereket lehet elérni a szőlőkurával. A szőlő ugyanis cukor- és sóanyagon kívül még káliumot, foszfort, nátront és meszet is tartalmaz, amely anyagok gyógyító hatással vannak bizonyos betegségekre.

— **A baromfi betegségek** cím alatt Parthay Géza egy teljesen új könyvet írt, mely ilyen terjedelemben egyedül áll nem csak a hazai, de a külföldi irodalomban is. A mű részletesen ismerteti a baromfiak, galambok, szobamadarak belső és külső, fertőző és nem fertőző betegségeit, ezek okozóit, tüneteit és gyógykezelését a tudomány mai álláspontján. Ezen könyvvel a kezében a tenyésztő nincs többé a tapogatókra és kísérletezésekre utalva, hanem rátalál a beteg igazi bajára, melyet meg is tud gyógyítani. Mondanunk sem kell talán, hogy ezen hézagpótló könyvre mennyire szüksége van minden baromfi-tenyésztőnek. Ára 3 korona. Megrendelhető az összeg előleges beküldése mellett a Szárnyasaink című baromfi tenyésztési lap kiadóhivatalában Budapesten, Rottenbiller-utca 30. szám.

— **Kendeffy-emlékünnepe.** A mezőméhesi ev. ref. egyházközség tagjai folyó hó 12-én, a néhai Ken-

deffy Gyula halála évfordulója napján, megható és kegyeletes gyász emlék-ünnepélynek voltak tanúi és résztvevői. Az emlék-ünnepélyt Kendeffy Lajos mezőméhesi nagybirtokos rendezte az elhunyt iránti hálából, mely alkalommal a nagy örökgyógyó és egyházalapító végóhaja értelmében, a sirja fölé állított emlékoszlop is felavattatott. Az ünnepélyen résztvettek a Kendeffy-család tagjain kívül, gróf Bethlen Balázs végrendeleti végrehajtó, a mezőméhesi ev. ref. egyházközség presbiteriuma és az egyház tagjai szép számmal. A helyi gör. kel. és gör. kath. lelkesek s a község előljárósága. Az ünnepély délelőtt 11 órakor kezdődött, a családi sírkertben, a hol Csegezi Tamás és Pintér Lajos kántor-tanítók gyászdalt énekeltek, mely után a nagyenyedi egyházmegye esperese, Jancsó Lajos, szép és megható imát mondott, Nemcs Elek mezőzáhi körlelkész pedig emlékbeszéd keretében emlékezett meg a Kendeffyék hazaszeretetének és egyház iránti szeretetükről s végül buzgó imában kért a sírkertben pihenőknek — az isteni gondviseléstől — továbbra is háborítatlan csendes álmot. — Az ünnepélyt két tanító atyánkfia megható gyászdala zárta be. A gyászünnepélyen megjelenteket Kendeffy Lajos vendégelte meg, kinek családja körében is a jelenlevők halás elismeréssel emlékeztek meg a nagy Kendeffy Gyuláról, kinek emléke legyen örök s nagy tettekre lelkesítő haza és egyházunk iránti munkás szeretetben!

Hirek az országból

— **Kossuth Lajos Tódor nem jön haza.** Kossuth Lajos Tódor látogatást tett Budapesten a függetlenségi pártkörben, ahol hosszasán elbeszélgetett a jelenlevőkkel. A beszélgetés során a társaság egyik tagja megjegyezte, hogy mennyire óhajtja az ország, hogy hazajöjjön. Kossuth L. Tódor erre kijelentette, hogy ő vérző szívvél van távol hazájától, de úgy gondolja, hogy még sem rossz, ha a világ egyik-másik pontján hü magyarok képviselik a magyarságot és úgy érzi, hogy ő is Magyarország egyik előre tolt őrszeme a messze távolban. Ebből a kijelentésből azt a következtetést vonták le, hogy Kossuth Lajos Tódor nem szándékozik haza jönni.

— **Új törvényjavaslatok.** Az egyes miniszteriumokban serényen folyik a munka a törvényjavaslatok elkészítése körül. A belügyminiszter a parlament téli ülészaka alatt szándékozik benyújtani a közigazgatás reformjavaslatát, míg az igazságügyminiszter ugyancsak akkor terjeszti a Ház elé a kuriai bírásokról szóló reformjavaslatát.

— **Új állások a belügyminiszteriumban.** Az anyakönyvi törvény módosításánál a belügyminiszterium-

ban több új titkári állásokat szerveznek. E titkári állásokra a kinevezések mindjárt a törvény módosítása után megtörténnek. Az új miniszteri titkárok anyakönyvi felügyelők lesznek, akik felett egy miniszteri osztálytanácsos, mint anyakönyvi főfelügyelő áll.

— **Tóth János mandátuma.** Az ujonnan államtitkárrá kinevezett Tóth János, a képviselőház volt ház-nagya tudvalevőleg lemondott mandátumáról. Az új választás folyamán Tóth Jánost 319 szavazattal 8 ellenében képviselővé választották.

— **Achim L. András mandátuma.** A királyi Kuria e héten hirdette ki Achim L. András megtámadott békécsabai mandátumának ítéletét, melyszerint Achim mandátumát megsemmisítette és politikai jogainak gyakorlásától 1 évre felfüggeszti mi miatt Achim András a most bekövetkező új választásokon fel sem léphet. A petícionálók képviselőjének Ragályi Lajos dr.-nak a Kuria 3000 korona költséget ítél meg.

— **Popovics utazása** Popovics pénzügyi államtitkár Bécsbe utazott, hogy az osztrák pénzügyminiszterrel megállapodjék a kötendő kereskedelmi szerződések pénzügyi részére vonatkozólag. A delegációt előkészítő szakbizottságok második ülését Budapesten tartják meg.

— **Angol vendégek Budapesten.** A fővárosban tartózkodó angol vendégek pénteken koszorút helyeztek Kossuth Lajos sírjára. A sírnál az Eighth Club elnöke gyönyörű angol beszédet tartott, a melyre gr. Apponyi Albert válaszolt szintén angolul. Délután 2 órakor az angolok tiszteletére bankett volt, a melyen részt vett Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter is.

— **A bolgár trónörökös Budapesten.** A bolgár fejedelem családja, valamint a trónörökös fivérével pénteken este a fővárosba érkezett. A pályaudvarnál Klotild főhercegasszony fogadta az érkezőket.

— **Achim András afférje.** Achim András pénteken délután Békéscsabán a főutczán megtámadta Palatinus József lapszerkesztőt, hogy felelősségre vonja lapjában a Békésmegyei Közlönyben mandátumának megsemmisítése alkalmával irt cikkekért. Palatinus kijelentette, hogy egyáltalán nem tartozik beszámolni tetteivel és Achimnak nincs joga őt ily hangon kérdőre vonni. Achim botot emelt a szerkesztőre, amire az revolvert rántott elő és Achimra szegezte. Az ex-képviselő ezek után jónak látta a tettelegességtől elállni. Palatinus Achim ellen bünvádi feljelentést tett.

— **Az állandó közös vámkonferencia** A közös állandó vámkonferencia pénteken d. e. 10 órakor kezdődött. A konferencia egyik legfontosabb tárgya, a szerb vámkérdés, amely ügyben a szerb kormány újabb előterjesztéssel élt.

— **Minisztertanács Budapesten** A miniszterelnöki palotában e héten több óráig tartó minisztertanács volt. Több folyóügy elintézése után a jövő évi költségvetésre akartak áttérni. Ez azonban nem volt lehetséges, mert több miniszter még nem készült el a költségvetéssel. A minisztertanács elhatározta ezután, hogy a költségvetésbe felvett tisztviselői fizetésemeléseket, már legközelebb végre hajtja. A költségvetés tárgyában a jövő hét folyamán valószínűleg csütörtökön ismét minisztertanácsot fognak tartani.

A kisbíró.

Kátán az volt a szóbeszéd, hogy: akit szép külsővel áldott meg az Isten — annak gonosz a mája. Ez a példabeszéd pediglen ráillett tökéletesen Fazakas Andrásra. A falu fehérnépe bolondult utána s a ki históriát tanult, László királyra gondolt, ha meglátta, míg másoknak avárosi komédia óriása jutott az eszébe.

Az ilyen szép ember aután meg van kenve minden féle zsirral. Csapodár ha házas, iszákos ha bort lát, hazudik ha rászorul de amellet rendesen gyenge a szive, mint az érkeu méreg. Fazakas András pedig házasember volt, gyakran nézegetett korcsmai itczék fenekére, a feleségének pedig sohasem mondott igazat. Szóval tökéletesen róla formálták fentebbi igazságot.

Különben pedig kisbíró volt Kátán s a nadrágos bíró után mindjárt a legelső a falusi társadalmi rangsorozatban. Ő pergette ki a dobon, hogy a templom mellett cserépedényt lehet venni ócska rongyért, patkóért, vagy bundadarabért, ugyancsak ő verte ki, hogy a hónap végére mindenki pontosan befizesse az adóját, mert elárverezik tőle a tehenét, csikóját vagy akár a párnáját is a feje alól.

A hivatalos ember sokfelé megfordul, sok a lótni, futni valója — így szokta ezt mondani Fazakas András a feleségének. Mondta nem is egyszer, de ez volt a baj, hogy az az asszony tudta, hogy András sokat pipál a Mózsi korcsmájában, sokat ácsorog arra felé, ahol borszagot érez és szivesen megöleli a más életepárját.

Ha hazament, beszippantotta a lebbencs-levest, begyürt vagy két karéj kenyeret s alighogy megtörülte a száját, felállt és azt mondta:

— Nő megyek!

— Hát menjék kend! — mondta rá az asszony s mivel nem esett a feje lágyára s mivel restelte is hogy róla pergett a falu nyelve, ügyes fogást gondolt ki, hogy azzal aztán haza szelidítse az urát.

A testvérbátyját várta haza épen, akit elvittek katonának Boszniába. Egy este mikor András gazda

megest valami „hivatalos ügyben fáradt”, elővette a ládából a bátyja képét, amelyet a városban csinált a fotografus. Kikent bajszu, derek legény volt a Fazakas Andrásné bátyja s a mellén majd hogy szétrepedett a császár kabátja. Az asszony meggyújtotta a lámpát, aztán lecsavarta homályosra, úgy, hogy a szomorú világításban kedve jöjjön az embernek gondolkodni. Mikor a pitvarajtó megnyöszörgött s az ura lépését hollotta, ráborult az asztalra s a kezében szorongatta a képét. Azután úgy cselekedett, mintha szundikálna. Fazakas András belődörgött az ajtón, volt egy pár itcze a fejében.

— Veron! — kiáltott rá az asszonyra.

Az meg se moccan. Fazakas András egyet sodorított a bajszán s ahogy meglátta a bóbiskoló asszonyt, megengült a szive. Ugy gondolkodott, hogy mégis kár ezt a takaros asszonyt ilyen magára hagyni. Ki tudja milyen bánattal érte itt az állom? Ahogy fölbe hajolt, meglátta a kifent bajszu katona fizomiskáját az asszony kezében.

— Hallod-e, lökte meg az asszonyt — aztán ki fia ez la!?...

A szeme tágra nyílt s kipirult arcán ott ült a gyanakodás egyszerre.

Veron úgy tett, mintha most eszelne fel s ijedten kapott a keze felé.

— De már ezt oda nem adom! — üvöltötte András és marokra szorította a vigyorgó katonát, aki olyan pökhendi módra nézett rá a fényes papírról.

— Ha ide adja kend, ha nem adja — pattogot most az asszony — az nekeni mindegy! Én sem kérdelem kendet, hogy hol csavargott, kendnek sincs ehhez a képhez szólása!

Aztán csipőjére vágta a két kezét, végignézte helykén a báméskodó élete párját, majd sarkon fordult és úgy bevágta maga után az ajtót, hogy csak úgy porzott. Fazakas Andrásnak meg furcsa gondolatok birkoztak a fejében. Kérdezte magától: üssön-e, vagy hallgasson? Ahogy így tündődött, rádőlt a nyoszolyára és elaludt.

Másnap már nem volt lótni-futni valója, dobolni se kellett, a jegyző ur se hívatta, mintha csak bezárták volna a községházát. A kisbíró hiába várták a korcsmában, odahaza gyomlálgatott a kertben s ide-oda járt, mint a beteg macska, amelyik nem találja a helyét.

Fazakas Andrásné meg a fejére huzta a kendőjét, nehogy az ura a szemébe lásson. A levest jó csipősre sózta s nem szólt volna egy szót az urához, aki maga is olyan nagyokat hallgatott, mintha lenyelte volna a nyelvét.

Fazakas uram az udvart söpörte éppen, amikor egy jóképű siheder állított be. Katonasipka volt a fejébe vágva, ólmos botot forgatott a kezében, az orczája meg olyan volt, mint egy jókora rostélyos.

— Kend e az sógor? — kiáltott oda Fazekas Andrásnak.

— A' vónék! — felelte András vontatottan, mint aki nem hisz annak, amit lát.

— Akkor adjon Isten!

Egymás kezébe csaptak, de a sógor csak nem jutott szóhoz.

— Kített ám a katonasorom, most gyöttem meg Boszniából! Profuntszagu, csunya világ van arra, nem ilyen paradicsomi mint kendteknél! Hát a Veron merre van?

András gazda a pítvar felé bökött a pipája szárával, a sógor pedig betalpalt patkós csizmájával a házba. Fazekas András tátott szájjal bámult utána, egy-kettőt csóvált a fején s azután úgy gondolta, hogy örülni kellett volna mégis a soha nem látott sógor-nak s azután bement utána . . . Ölelkezve, csókolózva találta őket.

Az asszony nevetett jókedvűen, a legény meg úgy öntötte a sok katonahistóriát, hogy alig fért ki a száján. András belenyult a lajbizsebbe és előczibálta azt a fotografus képet. Nézte erről, nézte másfelől s fel-felpillantott restelkedve, míg mosolygásra nem hűződött a szája.

— Hiszen ez a sógor?

— Hát ki a csuda lenne más! — kaczagott az asszony s arczon legyintette kendőjével Fazekas Andrást.

— Látja kigyelmed, így jár az, aki csapodár! Én csak parasztasszony vagyok, de azért én is értek a rafinériához!

Sz. Kovách Gyula.

A Dr. Schmidt G. főtörzsorvos és physikus által feltalált hires

FÜL-OLAJ

megszüntet gyorsan és alaposan időközi süket-séget, fülfolyást, zúgást és nehézhallást megidült esetekben is. Ára üvegenként használati utasítással 2 frt. Kapható **Debreczenben, Kossuth-utca 8. szám** az „Arany Egyszarvú“-hoz című gyógyszer-tárban.

Agrár takarékpénztár r. t. Maros-Vásárhelyt.

Teljesen befizetett részvényfőke egy millió kor.
Fióktézetek és kirendeltségek: Csikszereda, Gyergyó-szentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sz.-Udvarhely és Székely-Keresztur.

Van szerencsénk értesíteni, hogy Széchenyi-téri intézeti házunk földszinti sarokhelyiségében külön

Bank és Pénzváltó-üzletet

létesítettünk, melynek üzletköre a következő:

1. **Értékpapírok, idegenpénzek** és érmek vétele és eladása.
  2. **Tőzsdei megbízások** teljesítése.
  3. **Sorsjegyek eladása letétjegyre** csekély foglaló lefizetése ellenében, a fennmaradó vételárt az intézet mérsékelt kamat mellett kölcsön adja, — akár pedig egyenlő havi **részletfizetésre** is. — Az első részlet lefizetése után a sorsjegyekre eső nyeresemény már a vevőt illeti.
  4. **Sorsjegy igérvények** kibocsátása minden huzásra.
  5. **Árfolyam veszteség elleni biztosítás.**
  6. **Kisorsolt sorsjegyek** és egyéb sorsolt értékpapírok beváltása.
  7. **Előlegek** nyújtása értékpapírokra a legmérsékeltebb kamat mellett.
  8. **Osztálysorsjegyek** elárnsítása.
  9. **Takarékbetétek átvétele** könyvecskékre, folyó és cheque számlára.
  10. **Szelvények beváltása** és új szelvények beszerzése.
  11. **Utalványok és hitellevelek kiállítása** bel és külföldi piacokra.
  12. **Letétek.** Elfogadunk értékpapírokat, okmányokat kezelésre vagy lepecsételt csomagban megőrzésre mérsékelt díj mellett.
  13. **Magánpénztárak (Safe deposit)** Értékpapírok okmányok, ékszerek, végrendeletek stb. tűz- és betörésmentes megőrzésére szolgáló rekeszek olcsó díj melletti bérbeadása.
  14. **Költségmentes megvizsgálása** sorsjegyek és mindennemű sorsolás alá eső értékpapírok huzásának.
  15. **Kivándorlóktól érkező** pénzek, utalványok és chequek legolcsóbb beváltási helye.
- Foglalkozunk egyáltalán mindazzal, a mi a bank- és pénzváltó üzlet körébe vág és szívesen szolgálunk felvilágosítással és utbaigazításokkal.
- A pénzváltó üzlet hivatalos órái:
délelőtt 8—1 óráig
délután 3—6 óráig.
- Agrár Takarékpénztár Részvény ársaság**
Maros Vásárhelyt.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMEZŐ IZŰ TERMÉSZETES
HASHAJTÓSZER.

„VASÁRNPAP“

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES HETILAP,

— AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET EGYHÁZI ÉRTEKEZLETÉNEK KIADÁSA. —

Szerkesztik: Tóthfalusi József ref. lelkész és Paál Gusztáv ref. koll. tanár, Maros-Vásárhelyt.

Mi a „Vasárnap“ célja?

A „Vasárnap“ célja az, hogy legyen a mi olvasni tudó és olvasni szerető magyar és első sorban erdélyi református magyar véreinknek komoly irányu, egészséges szellemi táplálékot adó, a világ dolgairól helyesen tájékoztató olvasmánya, a melyből tápot merítsen hitének, vallásos szükségletének; megismertesse teendőivel, hogy azok teljesítése által igaz keresztyén magyar ember lehessen.

Hogyan fizessünk elő a „Vasárnapra“?

A „Vasárnap“ előfizetési díja egész évre 4 korona, félévre 2 kor., negyedévre 1 korona. Előfizetünk úgy, hogy a megfelelő előfizetési díjat postán utalványozva a „Vasárnap“ kiadóhivatala címére Maros-Vásárhelyt, Szentgyörgy-utca 9. sz. címre elküldjük. A megrendelést czélszerűen eszközölheti mindenki a maga illetékes lelkésze útján is, a ki szívesen fogja az előfizetési díjat hozzánk elküldeni.

Ne hanyagoljuk el a megrendelést, hogy a lap küldésében fennakadás ne álljon elé.

A „Vasárnap“ jutányos áron hirdetések is elfogad.

Ha a szép Maros-Vásárhelyen ügyes bajos dolga, akad ne mulassza el megtekinteni
ez ev. ref. Kollegiumi könyvkereskedést

hol az irodalom legújabb termékei állandóan raktáron vannak, ép úgy szakmunkák mindenféle nyelven, inakönyvek egyszerű és pompás diszkötésben, ifjúsági könyvek, folyóiratok stb. Bárhol és bárki által hirdetett mű legrövidebb idő alatt — portómentesen — megrendelhető.

Papíráru raktáram a legnagyobb, hol olcsó pénzen jó árut kap a t. vevő, mert 100 levélpapír és 100 boríték csinos dobozban csak 60 kr., amelynek eddig 1 frt. 60 kr. volt az ára. — 500 lírom fehér irodai papír 2 frt. 20 kr. 500 iv fogalmazó papír 1 frt. 40 kr. Pecsétviasz, tinta, itatóspapír, írónok és számtalan e szakmába vágó, de itt fel nem sorolható cikk a legolcsóbban beszerezhető.

Nagy gondot fordítok tanszerekre és tankönyvekre, népkönyvtárakra, havi részletfizetésre. Jó és olcsó! ez a jelszó. — Postai megrendelések pontosan eszközöltetnek.

ez ev. ref. kollegiumi könyvkereskedés

MÁRVÁNYI ARTHUR Maros-Vásárhely, Főtér Bál-ház.

ADI ÁRPÁD

⇒ KÖNYVNYOMDÁJA ÉS KÖNYVKÖTÉSZE ⇒

MAROS-VÁSÁRHELY, SZÉCHENYI-TÉR.

Ajánlja két nagy gyorssajtóval,
 két amerikai gyorssajtóval, lyukasztó
 és több segédgéppel, valamint a leg-
 modernebb új betűkkel jól felszerelt

könyvnyomdáját

minden e szakba vágó munkák gyors
 és izléses elkészítésére, feltűnő olcsó
 árak mellett. =====

Vidéki megrendelések azonnal esz-
 ===== közöltetnek. =====